
Kommunstyrelsen
Handläggare
Henrik Loxell

Datum
2018-11-12

YTTRANDE
Diarienummer
KS-2018/576

Yttrande från kommunstyrelsen – Skrivelse 2018-09-18 med frågor om ärendeprocesser och undertecknande av handlingar

Bakgrund

Kommunens revisorer har ställt en skrivelse till kommunstyrelsen med anledning av en skrivelse från kommunstyrelsens ordförande till Näringsdepartementet. I skrivelsen till styrelsen efterfrågar revisorerna översyn av ärendeprocessen om hur skrivelser och liknande handlingar besvaras samt en översyn av kommunstyrelsens reglemente och attestreglemente.

Ärendeprocessen för skrivelser och liknande handlingar

I dagsläget hanterar kommunens förvaltning en stor mängd förfrågningar på daglig basis. Dessa förfrågningar är av blandad art och svaren är av olika karaktär. De olika svaren kan klassas på olika sätt, bland annat som beslut, faktiskt handlande, verkställighet och beskrivande svar och det är inte alltid tydligt vilken sorts svar en fråga genererar i ett första läge.

Precis allt som en kommun, genom dess företrädare, gör kräver inte någon uttrycklig delegering. En mycket stor del av verksamheten har i praxis och av lagstiftaren ansetts vara sådan rent förberedande eller rent verkställande verksamhet där det inte i detalj måste anges vem som får göra vad och när. Var den exakta gränsen går mellan beslut som kräver delegering och sådana åtgärder som anses vara ren förberedelse eller ren verkställighet, eller rent av rent faktiskt handlande, som inte är beslut ens i vid bemärkelse, är inte självklart, men ju större fritt skön som kommunens företrädare utövar och ju viktigare fråga det är, desto större är sannolikheten att en tydlig delegation krävs.

Knivsta kommuns kommunstyrelse har en delegationsordning som är avsedd att tydligt återge just vem som företräder kommunstyrelsen, och därmed kommunen i de frågor som faller på kommunstyrelsen att besluta, och i vilka situationer det gäller.

Ett rent beskrivande svar på allmänhetens fråga, som utan värdering återger ett faktiskt händelseförlopp eller tidigare fattade beslut bör kunna betraktas som faktiskt handlande. Ett svar som däremot innehåller *nya värderande moment* bör istället betraktas som ett beslut som ska ha stöd i någon slags delegationsakt. Delegation kan framgå på olika sätt, så som ett särskilt beslut eller utförlig arbetsbeskrivning eller liknande, men det är i många fall bäst att låta delegation samlad framgå av ansvarig nämnds delegationsordning.

Att den handling som lämnats till Näringsdepartementet är av karaktären beslut är vi i nuläget eniga om. Vid frågans inkommande hanterades den dock som en förfrågan där svaret ansågs vara av beskrivande karaktär och hanteringen av frågan följde därmed inte heller kommunens uppsatta rutiner och riktlinjer för hur beslut ska tas.

Att otydligheter uppstår i dessa situationer är aldrig önskvärt och ett behov av tydlighet finns.

Kommunal verksamhet är i allmänhet bred. Styrelsens roll är av naturliga skäl bredare än facknämndernas då det ingår i uppdraget att ansvara för alla de frågor som kan uppkomma och som inte faller på de övriga nämnderna. Det torde därför vara omöjligt att i alla lägen ha förutsett varje behov och med precision reglerat det i delegationsordningen.

Delegerade beslut ska efter att de fattats anmälas till nämnden enligt 6 kap. 40 § KL för att överklagandetiden ska börja löpa.

Löpande översyn av reglerna

Punkten 1.7 i styrelsens nuvarande delegationsordning ger kanslichef eller annan förvaltningschef rätt att avge yttrande till andra myndigheter och organisationer, i frågor av ringa betydelse och av verkställighetskaraktär. Yttranden över remisser till myndigheter och organisationer i frågor av mindre betydelse och utan särskild politisk betydelse får enligt delegationsordningen punkt 1.6 lämnas av styrelsens arbetsutskott. I ärenden som är så brådskande att kommunstyrelsens avgörande inte kan avvaktas ges ordförande rätt att besluta enligt punkt 1.5.

Det finns som revisorerna påpekat, skäl att förtydliga ansvarsfördelningen mellan kommunstyrelsens ordförande, styrelsens organ, styrelsen som helhet och förvaltningen när kommunen yttrar sig i olika sammanhang.

Kommunstyrelsen ser löpande över såväl sin delegationsordning som sina rutiner för att alltid upprätthålla en så tydlig, effektiv och säker organisation och beslutsstruktur som möjligt. Delegationsordningen är ett levande dokument där ambitionen är att den alltid ska svara mot de behov som finns. Skiftande omvärldsförhållanden och förutsättningar inom organisationen samt lärdomar från verksamheten gör att det alltid kan finnas skäl för reform. Det sker ett kontinuerligt arbete med att ta fram och uppdatera rutiner inom förvaltningen för att ge stöd i processerna kring beslutsfattande och säkerställa att fastställda regler tillgängliggörs i det praktiska arbetet.